

غول مدفون

کازوئو ایشی گورو

ترجمه‌ی فرمهر امیردوست

❀❀❀

فصل یک

مدتی باید می‌گشته تا به جاده‌ای پاکوب یا مرغزارهای ساکتی برسی که بعدها باعث شهرت انگلیس شدند. به جایش، تا چشم کار می‌کرد، زمین بایر و سوخته بود؛ گاه‌گاه جاده‌ای پر از قلوه‌سنگ یا خلنگ‌زاری بی‌حاصل. راههایی که رومی‌ها ساخته بودند تا آن موقع ویران شده بود و دار و درخت رویش روییده بود. مهی یخ‌زده روی رود و مرداب نشسته بود که به مذاق غول‌های بومی این زمین‌ها خوش می‌آمد. مردمی که آن دور و بر زندگی می‌کردند — آدم با خودش فکر می‌کند چطور کارشان به این گوشه‌های غم‌زده کشیده بود — قطعاً از این موجودات می‌ترسیدند، جانورهایی که پشت مه پنهان می‌شدن و صدای نفس نفسم زدن‌شان به گوش می‌رسید. اما حضورشان عادت شده بود. آن موقع‌ها، مردم به چشم بلای ناگهانی به این موجودات نگاه می‌کردند و نگرانی‌های بزرگ‌تری داشتند که ذهن‌شان را مشغول کند. چطور زمین خشک را بارور کنند؟ چه کنند هیزم‌شان تمام نشود؟ چطور جلوی مرضی را بگیرند که یک دوچین خوک را یک‌شبه می‌کشت و روی گونه‌ی بچه‌ها خشکی سبزی به جا می‌گذشت.

باز هم غول‌ها تا وقتی کسی کاری به کارشان نداشت در درسیر درست نمی‌کردند. باید می‌دانستی گاه‌به‌گاه، شاید به‌حاطر جنگ و دعوایی بی‌دلیل در دسته‌هایشان، ممکن است جانوری با خشم و غصب به روستا بزند و با وجود دادوهوارها و نوک نیزه نشان‌دادن‌ها باز هم هرکسی را که سر راهش می‌دید ناکار کند. یا این‌که گاهی پیش می‌آمد غولی بچه‌ای را به دل مه بکشاند. مردم آن موقع دیدی فلسفی به این اتفاقات داشتند.

آکسل چرخ می‌زد، در ساعات خلوت قبل از طلوع روی تختش دراز کشیده بود، زنش کنارش خواب بود، و بعد ناگهان حس مبهمی مثل گم کردن چیزی به قلبش چنگ زد، و دیگر نگذاشت به خواب برسد.

شاید به این خاطر بود که در آن روز بخصوص آکسل کلاً از تختش بیرون آمد و بی صدا بیرون رفت تا روی نیمکت قدیمی کنار در ورودی زاغه بنشیند و منتظر اولین نور روز باشد. بهار بود، اما هوا هنوز بخزده بود، حتی ردادی بنا تریس هم که سر راهش برداشته بود و دور خودش پیچیده بود هم فایده نداشت. اما آنقدر در فکر و خیال خودش بود که تا بفهمد چقدر سردش است، ستاره‌ها خاموش شده بودند، نوری در آف برق می‌زد، و چهچهه‌ی پرنده‌ها در گرگ و میش به گوش می‌رسید.

آهسته روی پا بلند شد، پشمیان بود که این قدر بیرون مانده. سالم و سلامت بود، اما خیلی طول کشیده بود تا تپش فروکش کند، و حالا نمی‌خواست دوباره تب کند. اکنون هم نم را در پاهاش حس می‌کرد، اما وقتی برگشت برودت، ته دلش گرم بود؛ چون امروز چیزهایی به یاد آورده بود که مدتی بود از یادش رفته بود. گذشته از این، حس می‌کرد قرار است تصمیم مهمی بگیرد – تصمیمی که مدت‌ها عقبش انداخته بود – و هیجانی در درونش بود که می‌خواست همان لحظه با زنش در میان بگذارد.

راهروهای داخل زاغه هنوز کاملاً تاریک بود، و آکسل باید راه کوتاه به در اتفاقش را با لمس دست طی می‌کرد. خیلی از درگاهی‌ها چارچوب‌های ساده‌ای بودند که آستانه‌ی در را مشخص کنند. فضای باز خلوت روتایی‌ها را به هم نمی‌زد، فقط این طوری بود که گرمای آتش بزرگ یا حرارت آتش‌های کوچک‌تری که اجازه داشتند در زاغه روشن کنند به اتفاق‌ها می‌رسید. اما اتفاق آکسل و بنا تریس چون از آتش دور بود چیزی داشت که می‌شد گفت در است: قابی چوبی که از شاخه و تخته‌ی روی هم میخشد درست شده بود. هرکسی بیرون می‌رفت یا تو می‌آمد باید در را بلند می‌کرد، اما بالاخره جلوی سرما را می‌گرفت. آکسل بدون این در هم مشکلی نداشت، اما بنا تریس حسابی به وجودش افتخار می‌کرد. بارها دیده بود زنش تکه‌چوب‌های پوسیده را از قاب بیرون می‌آورد و چوب تازه‌ای را که در روز جمع کرده بود به جایشان می‌گذارد.

آن روز، آکسل در را فقط آنقدری جایه‌جا کرد که بتواند داخل شود. سعی کرد خیلی سروصدان نکند. نور صبحگاه داشت از شکاف کوچک دیوار بیرونی اتفاق به داخل

در چنین جایی، در حاشیه‌ی مردابی پهناور، در سایه‌زار تپه‌ای بایر، زوجی کهن‌سال به نام آکسل^۱ و بنا تریس^۲ زندگی می‌کردند. شاید اسم‌شان این نبود یا نام کامل‌شان چیز دیگری بود، اما برای راحتی از این به بعد با همین اسم‌ها صدایشان می‌کنیم. اگر از من پرسید، می‌گویم زندگی این زوج در تنها ی سر می‌شد. اما آن روزها کسی آن طوری که ما درک می‌کنیم «تنها» نبود. روتایی‌ها به دنبال گرما و امنیت پناهگاه می‌ساختند، پایین تپه‌ها را می‌کنند و با راهروهای زیرزمینی و مخفی به هم وصل‌شان می‌کردند. زوج کهن‌سال ما در یکی از همین زاغه‌ها – «بنا» اسم پر زرق و برقی است – کنار حدود شصت روتایی دیگر زندگی می‌کردند. اگر از زاغه بیرون می‌آمدی و بیست دقیقه‌ای تپه را دور می‌زدی، به سکونتگاه بعدی می‌رسیدی، و این یکی در نظر آدم دقیقاً شبیه اولی می‌آمد. اما در چشم ساکنانش ریزه‌کاری‌های متفاوت بسیاری داشت که مایه‌ی افتخار یا حتی شرمساری‌شان بود.

این‌ها را نگفتم که فکر کنید بریتانیای آن روزها کلاً همین شکلی بود؛ که وقتی تمدن‌های بزرگ در مکان‌های دیگر دنیا در حال شکوفایی بودند، ما از عصر آهن پا را فراتر نگذاشته بودیم. اگر می‌توانستی در طبیعت قدمی بزنی، قلعه‌های سرشار از موسیقی، خوراکی‌های خوب و آدم‌های ورزیده هم پیدا می‌شدی، یا صومعه‌هایی که ساکنانش سخت مشغول مراقبه بودند. اما راهی نبود تا به آن جاهای برسی. با وجود اسب قوی و هوای خوب هم چندین روز باید راه می‌رفتی تا به قلعه یا صومعه‌ای در دل سیزه‌زار برسی. اغلب همین جماعت‌هایی به چشم‌می‌خورد که تعریف کردم، و اگر با خودت هدیه یا غذا یا لباس نداشتی، یا این‌که تا بن دندان مسلح نبودی، کسی روی خوش نشانت نمی‌داد. بخشید که کشورمان را در آن زمان این گونه توصیف می‌کنم، اما همین است که هست.

به آکسل و بنا تریس برسیم. گفتم که این زوج کهن‌سال در حاشیه‌ی بیرونی زاغه زندگی می‌کردند که امنیتش در مقابل اتفاقات کمتر بود و گرمای تالار بزرگ که همه شب‌ها تویش جمع می‌شدند کمتر به آن‌ها می‌رسید. شاید یک وقتی نزدیک‌تر به آتش زندگی می‌کردند، زمانی که با بچه‌هایشان بودند. راستش، این فکری بود که در سر